

Cal Tet

Castellgalí

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Boades. Nucli antic.
Emplaçament	Al nucli antic de Boades

Coordenades:

Latitud:	41.68567
Longitud:	1.86075
UTM Est (X):	405186
UTM Nord (Y):	4615504

Classificació

Número de fitxa	08061-29
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Modern Contemporani
Segle	XIV
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	Ref. cad.: 004A00059
Autoria de la fitxa	Cortés Elía, Maria del Agua
Data de registre de la fitxa:	dt., 02/05/2006 - 02:00

Descripció

Aquest mas es troba al nucli antic de Boades, al peu de la carretera que porta a la fàbrica dels Carburos, en el que hi ha una concentració de diferents cases: can Cadevall, can Vilaseca, cal Tet, ca la Francisca, ca l'Úrsul i la desapareguda cal Pedrissó. Cal Tet és una casa fruit de diferents ampliacions que s'aixeca molt

probablement sobre l'antiga vil·la romana de Boades. L'estructura bàsica és clàssica, amb planta rectangular, pis i golfes, teulada a doble vessant amb el carener paral·lel a la façana que s'obre a migdia i que ocupa la part més llarga de la casa. La porta es troba al costat esquerre de la façana i és allindada de pedra amb la data 1857 gravada. Sobre ella hi ha un balcó amb llinda amb la inscripció: MIGUEL CASAJUANA 1888. L'interior de la casa mostra clarament les diferents ampliacions; està estructurada en tres crugies perpendiculars a la façana: la de ponent és la més antiga i està distribuïda en tres crugies més paral·leles a la façana, la central és més moderna i coberta amb volta de maó, la de llevant encara és més moderna i també amb volta de canó. En la central encara es conserva la premsa i tenia dos tinois que fa temps es van eliminar; a la de llevant hi havia una tina que s'obria al celler que estava a l'altre volta. Es veu clarament que aquestes dues crugies corresponen a ampliacions de la casa fetes a mitjans o finals del segle XIX. En quant a la crugia de ponent correspon a la part més antiga de la casa i el nucli originari. En aquesta hi ha tres crugies disposades paral·leles a la façana principal. La del centre és la part més antiga de la casa en la que hi ha dos arcs diafragma i una volta apuntada de pedra disposada a plec de llibre; encara conserva fragments de parament d'opus spicatum als murs de la banda de migdia i de llevant, així com el lloc on estaria ubicada la boca del forn de pa. Per tant aquesta seria la primera casa a la que es va afegir més tard dues voltes paral·leles, una a la banda de tramuntana coberta amb volta de canó de pedra i que conserva una tina; i una altra a la banda de migdia que és l'entrada de la casa i que correspon a una ampliació de finals del segle XIX tal i com es pot veure a les llindes de la porta i del balcó. El segon pis de la casa, amb tres arcs rebaixats, pot correspondre a l'ampliació d'aquesta època amb modificacions de ben entrat el segle XX. Al costat d'aquesta casa hi ha ca la Francisca, que per l'estructura pot ser de mitjans del segle XIX o finals del XVIII.

Observacions:

A cal Tet conserven una llibreta de notes que van començar a prendre l'any 1859. Apuntaven tot el que creien important i constitueix un important document per conèixer la vida social, agrícola, política de la zona en diferents èpoques. La va començar Vicenç Casajuana. Entre elles cita el moment d'inici de les obres de la via del ferrocarril Manresa-Barcelona el 1859; les del tramvia de Montserrat el 1892; la batalla de Tetuan; preus del vi; visita dels reis a Montserrat el 1860; fenòmens meteorològics; accidents; obres a la casa; preus de venda i compra de diferents elements. La instal·lació el 1896 d'una sènia junt al Rubió amb una cadena de ferro i catúfols que va donar molt mal resultat.

Història

Cal Tet era l'antiga casa Orpina que s'esmenta al fogatge de 1497 en que surt Berthomeu Orpina; al de 1553 surt Antoni Orpina; al Llibre de cobraments del rector de Castellgalí (ASM) el 1715 surt Casajuana; al capbreu de Castellgalí de 1730 (ASM) s'esmenta a Martí Casajuana i Rubió a la casa Orpina a la sagrera de Boades. La documentació corrobora l'evolució històrica de la casa, probablement edificada sobre les restes de la vil·la romana a l'Edat Mitjana, com mostren els arcs apuntats del centre i l'aparell d'opus spicatum; posteriorment s'ampliaria la planta amb la volta de tramuntana. A mitjans del segle XVIII es farien les dues voltes de maó i posteriorment es va ampliar la casa afegint tot un cos a la façana, a finals del segle XIX.

Bibliografia

Daura, A.; Galobart, J.; Pardo, D. (1987). El jaciment ibero-romà de Boades (Castellgalí-Bages). Manresa. Galobart, J. (1985). El jaciment ibero-romà de Boades (Castellgalí-Bages): les darreres excavacions. Dovella, revista cultural de la Catalunya central. N° 15, març 1985. Manresa. Malgosa, J.; Vila, J. (1999). El quadern de cal Tet. L'Amigant n° 22. Planes, J.A.; Serra, J. (1988). Història del Bages. Parcir. Manresa. Sánchez, E. (1987). El poblament pre-romà al Bages. Manresa.

